

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

vij. Quae Sacraenta tempore interdicti permissa, vel prohibita sint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

proinde ianuis clausis, submissa voce, laicis, & excommunicatis, & interdictis exclusis confici debet, & est communis DD. sententia,

7 *Quarto*, Benedictio Calicis, Corporalium, Altarium, Ecclesiarum, Paramentorum, Abbatum, Abbatissarum, canicularium in feste Purificationis, vel olitarum in feste Palmaturum, Campanarum, & huiusmodi non est licita Episcopis, aut Abbatibus tempore interdicti, nisi secundum moderationem d. capituli, alma mater ex Calderino vbi supra, S. Anton. 3. parte tit. 27. de Interdicto, capitulo 4. ante finem, Federic. de Senis conf. 3. numero 9. Sylvest. verbo, Interdictum, 5. questione 2. vers. Tertium, in fine, & questione 3. vers. Quintum, Tabiena, verbo, Interdictum, 6. §. Tertio, Anch. & Franc. in d. cap. Alma, §. adjicimus, numero 7. Nauar. in Manuali, cap. 27. numero 177. Vgolin. Tabul. 5. capitul. 8. §. §. numero 3. Alphon. Viuad. numero 225.

8 *Quinto*, Benedictio pere, & baculi peregrinorum licita est, ex Summa Affensis parte 2. lib. 7. tit. 16. artic. 3. questione 3. & Guliel. & Rhodono. & Angelica, verbo, Interdictum, 5. numero 2. Sylvest. verbo, Interdictum, 5. numero 6. questione 4. vers. Quintum Summa Confessorum, libro 3. tit. 23. quæst. 2. 47. Tabiena, verbo, Interdictum, 6. §. 3. in fine, Henriquez libro 13. de excom. & Interd. capitulo 44. §. 1. vers. primo, Nauar. in Manuali, capitulo 27. numero 172. Summa Pisanella, verbo, Interdictum, 4. §. Nunquid tempore interdicti. Et idem dicendum est de benedictione vestium volentium intrare in Religionem, aut assumere habitum tertij ordinis B. Francisci, ex Angelica, cit. Ratio est: quia non sunt actus ordinis, & quia non videntur haec prohibita, unde videntur concessa, quam etiam rationem reddit Sylvestr. vbi supra.

9 *Sexto*, Benedictio Mensa omni iure licita est tempore in terdicti, ex Summa Pisanella, verbo, Interdictum, 4. §. Quid de benedictione mensa. Angelica, verbo, Interdictum, 6. nu. 18. Sylvestro, in verbo, Interdictum, 5. q. 4. ver. Quintum. Tabiena, verbo, Interdictum, 6. §. Tertio, Nauar. in Manuali, cap. 27. nu. 172. Henriquez 13. de excom. & interd. c. 44. §. 1. ver. primo, & Calderin. cit. qui alios refert. S. Anton. cit. c. 4.

10 *Septimo*, Benedictio nuptiarum non est licita, vt in seq. capite dicimus.

11 *Ottavo*, Episcopi, & alij Praelati tempore interdicti non possunt soleniter benedicere populo, cum baculo, & appurato Pontificali & versic. *Adiutorium nostrum*, & c. sic Calderin. de Eccles. interd. memb. 5. numero 93. S. Antonin. 3. par. titulo 27. de Interd. cap. 4. ante fin. Sylvestr. verbo, Interdictum, 5. questione 4. vers. Quintum. Tabiena, verbo, Interdictum, 6. §. Tertio. Nauar. in Manuali, cap. 27. numero 177. Angelica, verbo, Interdictum, 5. numero 2. Vgolin. Tab. 5. cap. 8. §. 5. numero 4. & cit. Zabar. in Clem. fin. numero 9. vers. Sexto quarto, & Anch. numero 3. de priuilegi. Ratio est: quia talis benedictio actus est ordinis Pontificalis, dist. 95. cap. ecce. De simplici vero benedictione, quam solent facere Episcopi, & Praelati itinerando, si quidem illam faciant extra pompam solemnem, & sine appurato Pontificali, certum est non esse prohibitum nec putato de hac re dubitari posse. De illa vero, quam facere solent incidentes in appurato, in solemni pompa, seu Procesione, res est magis dubia, & ante factum sanum est consilium Calderini, vt Episcopi abstineat ad maiorem securitatem; Mihi tamen videntur non esse prohibita, quia cum fiat sibi baculo, & versiculo, non videatur esse diuinum officium, nec actus ordinis Pontificalis.

12 *Secundo* principaliter, Quid actus Iurisdictionis, quales sunt excommunicare, suspendere, interdicere, absolvere, & alij similes, ex communis DD. sententia dicendum est, illos non esse prohibitos tempore interdicti, & proinde interdictus, ea que iurisdictionis sunt, tam fori Ecclesiastici, quam non Ecclesiastici libere, & licite exercere valet, vt colligitur ex cap. Tanta, & ibi Panorm. numero 1. & numero 5. de excess. prælat. Sylvestr. verbo, Interdictum, 5. unum. 5. q. 3. ver. sciendum, & numero 9. questione 6. §. Tertia, & questione 4. vers. Primum. ver. de absolutione. Tabiena, verbo, Interdictum, 6. numero 1. vers. Idem si exer-

ceat ea. Nauar. in Manuali, cap. 27. numero 176. Calderin. cap. alma mater, parte 2. §. 1. num. 3. sub h. s. c. vero defensio ne vbi id expresse docet de eo, cui est interdictus ingredi Ecclesie, & idem de isto tener glossa, in c. sacro, in verbo, interdictum, de sent. excom. & idem Calderin. in d. c. Alma, pat. 2. §. 2. nu. 2. ver. Ad cuius de sent. excom. lib. 6. Simo, Maiol. lib. 3. de irreg. c. 2. o. num. 5. vers. In hac tamen et. & citat Armil. verbo, interdictum, num. 5. §. Henriquez lib. 13. de excommunic. & interd. cap. 43. §. 4. & Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 5. cap. 5. §. 2. nu. 3. Ratio est, quia neque sunt officia diuinæ, neque sunt actus ordinis, cum ab Episcopo electo, & non dum consecratio fieri possint.

13 *Solum* dubium esse potest de illa absolutione excommunicationis, quæ fieri solet solemniter cum psalmo Misere, & alijs orationibus, eo quod ita videntur habere coniunctum diuinum officium, & consequenter videretur esse actus ordinis; In qua re Calderin. tractat, de Eccles. interd. memb. 6. cum Innoc. Hostiensi, & Tabiena & Vgolin. cit. putant non esse licitam tempore interdicti, eo quod tale excommunicatione solemnis, aut absolutionis solemnis vere videntur esse actus ordinis, & fatur Henriquez cit. & hoc mihi videntur rurior, & verior opinio quicquid Sylvestr. vbi supra quæst. 67. §. Tertia, de hac re dubitare videntur. Hinc sequitur interdictum posse esse in iudicio, vt actio ex Innoc. in cap. venerabilis, in verbo, ad cautelam, de senten. excommun. & Felino in cap. intelleximus, num. 21. & ibi Panor. nu. 14. de iudici. Vgolin. cit. Item potest testimoni facere, & ex testamento capere, & contractus inre, quia haec non sunt prohibita interdicto, quin etiam in loco interdicto fieri possint, vt etiam quæ iurisdictionis sunt, ex Simone Maiolo, & Vgolin, vbi supra, & Henriquez in d. c. ver. primo.

Quæ Sacra menta tempore interdicti permisla, vel prohibita sint.

Cap. VII.

S V M M A R I V M.

- 1 *Baptismus tempore cuiuscumque interdicti in nullo exceptu re antiquo quare solis parvulis concessus.*
- 2 *Baptismus iure novo tempore interdicti licet adulteris infirmis, & sanis administrari potest.*
- 3 *Baptismus tam parvulorum quam adulorum, an tempore interdicti solemniter cum Catechismis, et exorcismis fieri possit.*
- 4 *Baptismus tam parvulorum, quam adulorum in Ecclesia specialiter interdicta licet administrari potest.*
- 5 *Baptismus an a personis specialiter interdictis licet administrari possit.*
- 6 *Confirmation non solum tempore interdicti generalis loci, sed etiam in Ecclesia specialiter interdicta tam parvulis, quam adultris, cum solemnitate consueta dari potest.*
- 7 *Penitentia Sacramentum tempore interdicti, agrotantib. ad mortem iure antiquo concessum est.*
- 8 *Penitentia Sacramentum tempore interdicti, propter maximum eius necessitatem, iure novo sanis etiam est concessum.*
- 9 *Penitentia Sacramentum interdicti tempore, excommunicatis, non nisi in mortis articulo conceditur.*
- 10 *Penitentia Sacramentum durante interdicto, illis quoque culpa, dolo, vel fraude latum est interdictum, non conceditur.*
- 11 *Penitentia Sacramentum, an, & quomodo interdictum tempore, illis qui consilium, vel auxilium dederunt ad delictum perpetrandum, ob quod latum est interdictum, concessum sit.*

¶

- 12 Peccantie ad Sacra mentum qualiter personæ specialiter interdicto admittende sint.
- 13 Peccantie Sacra mentum iure antiquo, interdicti tempore recipientibus signum Crucis, & peregrinis, administrari potest.
- 14 Penitentie Sacra mentum illis, qui semel in hebdomada et lebatur erant, concessum fuit iure antiquo.
- 15 Penitentie Sacra mentum, quibus mulieribus partu pro pinquis, interdicti tempore, antiquo iure concessum fuit.
- 16 Eucaristia non solum iure antiquo, sed etiam novo infirmis in probabili periculo mortis existentibus tempore interdicti administrari potest.
- 17 Eucaristia damnatis ad mortem, interdicti tempore administrari valet.
- 18 Eucaristia quibus mulieribus pregnantibus interdicti tempore dari possit.
- 19 Eucaristia, an, & quando ob sessis ab hostibus, vel intran tibus mare ad nauigandum, ministrari queat.
- 20 Sacerdotes Eucaristiam confitentes eam sumere teneunt, alias grauiter peccant, & quare.
- 21 Sacerdotes non celebrantes, & alijs Clerici seculares de manu aliena Eucaristiam recipientes, tanquam laici, sub specie tantum panis communicare debent, & tempore interdicti eam non minus ac laici sumere prohibentur.
- 22 Religiosi, & Moniales, an tempore interdicti in suis Ecclesiis Eucaristiam licite sumere possint.
- 23 Caput Christi, tempore interdicti, in quantum viaticum, & non aliter concessum censetur, & quare dicitur viaticum.
- 24 Eucaristiam an licet sumant laici illi, quibus ex prisi nio Sedi Apostolice concessum est, ut interdicti tempore diuinis interesse possint.
- 25 Eucaristia omnium Sacra mentorum diuinissimum.
- 26 Eucaristia a tempore interdicti ad infirmos, cum consueta solemnitate, id est, cum gestatione luminarium, & alijs ceremonijs deferri debet.
- 27 Campane pulsatio, dum Eucaristia defertur ad infirmum quare fiat.
- 28 Eucaristia tempore interdicti coram alijs astantibus infimo ministrari potest.
- 29 Unctionis extrema, & Sacra mentum tempore interdicti laici administrari nequit.
- 30 Unctionis extrema, & Sacra mentum Clericis secularibus in loco generaliter interdicto conferri non potest.
- 31 Viaticum quare Clericis, & alijs laicis in articulo mortis tempore interdicti concessum sit, non Unctio.
- 32 Unctio extrema, an, & quibus religiosis tempore interdicti conferri possit.
- 33 Unctio extrema in festiuitatibus nominatis in cap. [Alma mater] interdicti tempore ministrari nequit, & quare.
- 34 Ordines tempore interdicti generalis, vel specialis loci confiri, aut recipi non possunt.
- 35 Ordinis Sacra mentum interdicti tempore ab Episcopo, qui interdictum decreuit, celebrari nequit.
- 36 Interdicto populo, Clerici, qui illuc habitant, tum in loco illius populi, tum alibi ordinari possunt.
- 37 Interdicto loco, laici, qui culpabiles non fuerint, alibi ordinari possunt, secus autem si sint culpabiles.
- 38 Ordines, an in loco interdicto, saltem urgente necessitate, conferri possint.
- 39 Ordines interdicti tempore, an in Sabbato Sancto conferrir valeant.
- 40 Sponfalia tempore interdicti loci, & in loco interdicto li-
- cite fieri possunt.
- 41 Benedictio solemnis nuptiarum tempore interdicti fieri nequit.
- 42 Matrimonium tempore interdicti contractum, etiam ab ipsis interdictis personaliter validum est.
- 43 Matrimonium in ecclesia parochiali specialiter interdicta valide, et si non licet, contrahendi potest.
- 44 Matrimonium quo sensu in cap. [Capellans de serujs] quounque tempore contrahendi posse dicitur.
- 45 Matrimonij Minister sunt ipsi met contrahentes, non probi.
- 46 Benedictio nuptiarum, quando unus, vel alterque coniugum sit interdictus, si fiat in loco non interdicto, an, & quando licet.
- 47 Benedicti an possint nuptiae in festiuitatibus, de quibus agitur in cap. [Alma mater] de sentent. excommunic. lib. 6.
- 48 Benedicti nuptiae an possint in festiuitatibus Pentecostes, & corporis Christi post Concil. Trid.

Cum per Interdictum Sacra menta prohiberi dictum sit, nunc de singulis Sacra mentis in particulari expli candum est, quid olim, & nunc in illis conficiendis, administrandisque permisum, aut prohibitum sit.

Primo igitur Baptismus tempore cuiuscumque interdicti nullo excepto concedebatur pro parvulis, ut habetur ex pressio in cap. Non est yobis de Sponfali. & cap. Qnod in te, de penit. & remiss. & ibi glo. in verbo concedimus, & cap. Responso. & ibi glo. in verbo præter baptismum, de sent. excommunic. in antiq. & cap. Quoniam, de sent. ex commun. lib. 6. & glo. communiter recepta in cap. fin. verbo Sacra mentis, d. sent. excomm. lib. 6. Palud. in 4. dist. 18. q. 8. in artic. 4. princip. §. Quantum ad vndecimum. S. Anton. 3. parte, titulo 27. de Interdicto, capit. 4. ante medium. Angelica, verbo Interdictum, 6. numero 27. Summa Pisanella, verbo Interdictum, 4. §. utrum tempore interdicti. Sylue. verbo Interdictum 5. numero 9. verific. fallit tamen Tabie na, verbo Interdictum, 5. §. Secundo. Martin. Ledein. 2. 4. q. 26. art. 2. in tract. de interdicto. §. Sed quare, Sotus 4. dist. 22. quæstio 3. articulo 1. Conclu. 4. Nau. in Manu. ca. 27. numero 178. Conat. in capit. alma mater, par. 2. §. numero 7. de sent. excomm. lib. 6. Hentiquez lib. 13. de ex commun. & interd. c. 45. §. 1. Vgolin. de cens. Eccles. Tab. 5. cap. 7. §. 4. num. 1. Alphons. Vitald. titulo de interdicto, num. 199. Cosmus Philiarchus, de offic. Sacerd. par. 1. libro 4. ca. 3. Summa Corona titulo de interdicto, num. 6. Mar. Anton. Cucchius lib. 4. Instit. iuris Canon. tit. 12. Tolet. lib. 1. c. 2. 2. Ratio est: quia baptismus in re parvulis ad salutem simpliciter necessarius est, ita ut nullum omnino aliud remedium habeant. Et hoc non solum habet locum si parvulus infirmetur, sed etiam si salus sit: tum quia in Canonibus citatis absolute conceditur baptismus parvulis; tum quia parvuli propter aetatis teneritatem facile mori pos sunt.

Deinde vero postea concessus fuit baptismus etiam adulis non obstante interdicto, ut habetur in cap. Quoniam, de sent. ex commun. libro 6. Panorm. in 4. cap. Non est yobis de Sponfali. & omnes auctores superius allati, & Burga. de sententia interdicti, numero 49. par. 6. de itreg. & dispens. & hoc propter periculum moriendi, & maximum utilitatem quæ adulis re ipsa sumpto baptismu consequuntur. Quamvis enim adulis baptismus in re non sit necessarius simpliciter ad salutem, cum saluari possint per solum votum baptismi, si non possit vere, & re ipsius ministrari, ut habetur in Concil. Trident. less. 6. cap. 4. & 6. & latius tradunt Doctores Scholastici, in 4. dist. 4. & S. Thom. 3. parte q. 68. articulo 2. & latius probant Sotus libro 2. de natura & gratia, cap. 12. Bellar. libro 1. de bapti. cap. 5. & alijs passim: est tamen illis adhuc valde necessarius, & utilis, eo quod baptisatus in voto non operatur remissionem peccatorum, nisi praesente vera coniunctione, vera autem coniunctione Sacra mento non ita facile haberi solet. Quia vero ad cap.

d. capitul. Quidam, simpliciter conceditur baptisimus adulis, & non restringitur ad adulos infimos, ideo licet adulus infirmis, ac sanis administrari poterit; vt enim Henriquez vbi supra notat, adulus licet contritione iustificari possit, habet tamen ius ad efficacius remedium baptisimi; loquitur autem de adulto simpliciter, & absolu-

3. *Dubium* tamen esse potest, An baptisimus tam parvulum, quam adulorum qui, vt dictum est, tempore interdicti permittitur, fieri possit solemniter, cum cathechismis, exortimis, vocatione christifacie in vertice publice, & aper tis ianuis? *Cui Respondeo*, cum in iure simpliciter permittatur, & sine vila moderatione, videtur etiam permitti cum solemnitatibus consuetis. ita Calderin. de Interd. memb. 2. versic. Sed nunquid, & Anchar. in cap. fina. numero 6. versic. Restat videre, & Franc. in gloss. in verbo, Sacramentis, de sentent. excommun. libro 6. Angelica, verbo Interdictum 6. numero 27. S. Anton. Tabiena. Sylvest. Martin. Ledesin. Nauar. Couar. Henriquez, & Vgolin. locis proxime citatis, & Gonsalvus a Villadieg. de irreg. cap. de interdicto, & probatur horum DD. sententia, tum quia solemnitates istae sunt accessoria ad baptismum, accessoriis autem sequitur naturam sui principialis: tum quia quando aliquid simpliciter permititur, intelligitur permisum cum ijs omnibus, cum quibus de iure exerciti solet, argum. l. si quando, C. de inoffic. testam. tum, quia vbi Canon aliquid fieri permittit tempore interdicti, & vtilitatem ordinem servari non vult, id exprimit, vt de Missa Sacro, & diuinis officijs habetur in capit. Quod in te, de penit. & remiss. & in cap. alma mater, de sentent. excommun. libro 6. cum ergo nihil de baptismio dicat, morem solitum obseruandum esse statuit, argum. l. praeципimus, C. de appell. & iubemus, C. de testam. Et de vocatione christifacie in vertice, colligitur ex d. cap. Q. Iohann. Posse autem fieri publice, & aper tis ianuis, & praetribus alijs, preterquam quod id affirmant DD. colligi etiam potest, tum ex eo quod simpliciter permititur, nulla facta limitatione, tum ex eo quod aliqua personae necessaria admittenda sunt: Nam primo admittendus est ipsem baptizandus; Secundo patrin, seu susceptores intercessu poterunt, & debent, cum hi etia ad baptismum requiruntur, iuxta ea que tradit Concilium Trident. Sess. 24. de reform. Matrim. cap. 2. Praeterea si puer qui baptizandus est, admittenda erit ipsa obsterix, & cum in iure nullibi exprimantur istae personae, consequenter non minus ad mitti possunt reliqui omnes, & expresse testatur Vg. l. Tab. 5. c. 7. §. 4. n. 4.

4. *Dubium* aliud est, An huiusmodi baptisimus parvulum, & adulorum, fieri possit in Ecclesia specialiter interdicta. In quare Ioh. Monaldus in cap. presenti, de sentent. excommun. partem negauiam tenete videtur, quem re tert Anchar. in cap. si Ciuitas numero tertio, versic. Quinto, de sent. excommun. libro 6. vnde consequenter affirmat irregulares esse eos, qui in Ecclesia specialiter interdicta baptizant Contrariam sententiam docent Ioh. Calderin. in tract. de Eccles. interd. memb. 2. versic. Sed nunquid. Anchar. in d. cap. si Ciuitas, numero 3. Tabiena, verbo Interdictum 5. §. 2. Sylvest. verbo interdictum 5. quæst. 7. n. 9. versic. Prima. Angelica, verbo Interdictum 6. num. 27. S. Anton. 3. par. titulo 27. de interdicto, cap. 3. in princip. Couar. in cap. Alma mater, par. 2. numero 7. versic. Hec vero Sacra menta, de sent. excommun. libro 6. vbi ait esse communem opinionem Vgolin. Tab. 5. capitulo 7. §. 4. num. primo, & c. 10. §. primo, numero 1. qui omnes docent baptismus fieri possit in Ecclesia specialiter interdicta, neq; irregulares esse, qui in ea baptizant, addunt tamen honestius esse baptismum alibi celebrare, si cōmodē fieri possit. Posse autem licet fieri probat, & bene, quia in iure simpliciter permititur iste baptismus sine vila restrictione, vt in cap. Q. Iohann. de sent. excommun. lib. 6. & in cap. Non est vobis, de sponsal. & cap. Quod in te, de penit. & remiss. ergo nec nos illum restringere debemus ad Ecclesiam non specialiter interdictam. Non debere autem fieri probant ex eo quod in alia Ecclesia honestius haec fiunt, nisi esset aliqua incommoditas, idem etiam docet Burgal. de sentent. in interdicti. num. 27. cum sequen. par. 6. de irreg. & dispensi.

vt refert Vgolin. supra, c. 10. Ego vero existimo non posse, sed etiam quæ honeste fieri possit in Ecclesia specialiter interdicta, quia in iure simpliciter conceditur sine vila restrictione, ergo etiam in Ecclesia specialiter interdicta & quia eadem prorsus auctoritate iuris in Ecclesia specialiter interdicta, atque in Ecclesia generaliter interdicta, & quæ honestum est vitrumque. Ratio est, quia cum baptis mus soleat administrari tantum in Ecclesijs parochiis, magna esset incommoditas & confusio si ad aliam Ecclesiam eundum esset; maximè cum baptismus, nisi necessitas id prohibet, aut alicuius principis virtus filios baptizandos sit, in Ecclesijs proprijs tribui debeat, vt habetur in Clem. vñica, de baptismo.

5. *Dubium* alterum esse potest, An huiusmodi baptisimus conferri possit a personis specialiter interdictis? In qua re vnum certum est, alterum vero dubium. Certum enim est in necessitate posse quamcumque personam etiam specialiter interdictam, etiam denunciatam conferre Sacramentum baptismi sine solemnitate, ex Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 1. cap. 13. §. 27. & Tab. 5. cap. 13. §. 1. Quia in hoc casu conferri etiam posset ab excommunicatis, schismaticis, & paganis. Dubium est solum, An Clericus, vel Sacerdos baptizans extra necessitatem possit solemniter baptizare, si ipse sit specialiter interdictus? Et mihi probabile est non posse, eo quod ad satisfaciendum necessitati fas est sine solemnitate baptizare.

6. *Secundo*, Quoad Sacramentum Confirmationis, dicendum etiam est Sacramentum hoc tempore interdicti generalis loci, immo etiam in Ecclesia, seu loco specialiter interdicto tam parvulis, quam adultis ministrari posse, eti cum solemnitate consueta, & hoc de iure antiquo, vt colligitur ex cap. R. Responso, §. præterea, de sent. excommun. in antiquo, & ea. Quidam, ead. titulo libro 6. & Panormand. cap. Responso, numero 5. & in cap. Quod in te, numero 6. de penit. & remiss. Paluda. 4. distin. 18. quæst. 8. in articulo 4. princip. §. Quantum ad undecimum, S. Anton. 3. par.itulo 27. de interd. cap. 4. ante medium, versic. Item tempore interdicti. Angelica, verbo interdictum 6. numero 21. Sylvest. verbo interdictum 5. numero 9. quæst. 7. versic. Secunda. Tabiena, verbo interdictum 5. §. Quarto. Nam in Manua. cap. 27. numero 178. Couar. in ca. Alma mater, par. 2. §. 2. numero septimo, versic. idem de confirmatione de sentent. excommun. libro 6. Alphons. Vital. cit. eu. 100. Cosm. Philarch. de offic. Sacerd. par. 1. lib. 4. cap. 3. Somma Corona, titulo de interdicto, num. 9. Barth. Medina de instruct. confess. libro 1. cap. 11. §. 13. Anton. Cuchius. supra. Henriquez libro 13. de excomm. & interd. cap. 45. & primo, Vgolin. Tab. 5. c. 7. §. quinto, & c. 10. §. primo. Quia Sacramentum hoc ad complementum quoddam baptini pertinet.

7. *Terrio*, Quoad Sacramentum Pœnitentiae. Certum est primo iure antiquo * concessum fuisse morientibus, de egroribus ad mortem, seu existentibus in articulo mortis, qui est, quando iudicio medici perit desperata est vita, vt habetur in c. Non est vobis, de sponsal. & cap. Quod in te, de penit. & remiss. & glo. ibi, Paludan. 4. distin. 18. quæst. 8. in articulo 4. princip. §. Quantum ad undecimum. Henriquez lib. 3. de excomm. & interd. cap. 45. §. 1.

8. *Secundo* certum est iure novo, concessum etiam esse fons, idque propter summam Sacramenti huius necessitatis ornatam.

ADDITIO.

* Adde. Et quod iure antiquo penitentiam quibusdam tantum personis sanis misericorditer indulgetur tempore generalis interdicti, patet ad literam in c. quod in te: in fine, de penit. & remiss. ibi. Recipientibus autem signum crucis non negamus quo minus eis ob reverentiam crucifixi penitentia, cum postulauerint, inveniatur, quod & alijs peregrinis potest misericorditer indulgeri, hæc ibi.

ortam ex primitate, & facilitate hominum ad peccatum, ut haberit in cap. alma mater, §. Quia vero, de senten. exc. libro 6. vbi Sacramentum hoc, tempore generalis interdicti loci conceditur tam sanis, quam agrotis, & notant gl. in verbo Sani, & Anch. numero 9. & Franc. vers. ultimo not. & Gemin. numero 5. Panormit. in cap. Quod in te, de penit. & remiss. S. Anton. 3. par. titu. 27. de interdicto. capitulo 4. ante med. Angelica, verbo Interdictum, 6. numero 19. Tabiena, verbo Interdictum 5. §. Quinto. Martin. Ledesim. 2. 4. quæst. 16. artic. 2. tract. de interdicto, §. sed quæres. Nauar. in Manuali. capit. 27. num. 178. Couarru. in cap. alma mater, par. 2. §. 3. numero 1. de senten. excommunic. lib. 1. 5. de excommu. & interd. capitulo 45. §. 1. Vgolin. Tab. 5. cap. 7. §. 6. numero 6. Alphonius Viualdus, tit. de interdicto, numero 201. Cosmus Philiarcus de officio Sacerd. parte 1. lib. 4. cap. 3. Corona Confess. tit. de interdicto. n. 9. Antonius Cacchius vbi supra. Toletus lib. 1. instruct. Sacerd. c. 20.

9. *Excipiuntur* tamen primo excommunicati, qui non adiunguntur ad penitentiam, nisi in articulo mortis, & quævis Angelica, Syluester, & Tabiena, vbi supra, quos sequuntur. Amilla, verbo interdictum, num. 45. velint hoc solum locum habere in illis excommunicatis ob delictum, propter quod interdictum latum est, non in alijs excommunicatis, seu aliam ob causam excommunicatis; Vgolinus tamè de omnibus excommunicatis hoc procedere putat, cumus ego sententiam amplexam potius existimo, tum quia cap. alma mater, loquitur de excommunicatis simpliciter, ergo debet simpliciter intelligi; tum, qui si aliud Pontificis voluisset, id expoñisset. Ratio potest esse, quia absoluimus ab excommunicatione non nisi solemnibus adhibitis precibus tribui solet, argum. cap. A nobis, 2. de senten. excommunicat. quæ interdicti huius tempore adhiberi non debent, ex Panormit. in cap. fin. num. 5. de excess. pzel.

10. *Secundo* excipiuntur illi, quorum culpa, dolo, vel fraude laum est interdictum.

11. *Tertio*, excipiuntur illi, qui auxilium, consilium, fauore deaderunt ad delictum perpetrandum, propter quod latum est interdictum. Iste enim absoluvi non possunt in penitentia, nisi prius satisfaciant; vel si hoc non possunt, id neam falem cautionem dene de satisfaciendo; aut si hoc non possunt, falem iurent se quam primum poterint satisfacti, & daturos, cōsilium, auxilium, & fauorem ad huiusmodi satisfactionem faciendam per eum, vel per eos, ad quem, seu ad quos pertinet, & se pro posse suo fideliter in hoc laboratores, vt in d. cap. Alma mater, habentur.

12. *Huius* addit, quod licet in d. cap. Alma mater, solum sermo sit de interdicto generali loci, ex quo tamen cum praedictis conditionibus admittuntur ad penitentia Sacramentum, qui fuerint causa interdicti, qui que consiliū, auxilium, aut fauorem deaderunt ad delictum committendū, cum occasione ipsum interdictum latum est, qui omnes sūt ex supradictis constat, in sua persona specialiter interdicti sunt; colligi potest ex in de etiam personas specialiter interdicti ad miti posse ad Sacramentum penitentia, & quidem si culpabiles fuerint, non nisi cum supradictis condonibus admitti debent, si vero non sunt culpabiles simpliciter admitti possunt, quicquid Vgolin. sine villa firmatione contrarium insinuat Tab. 5. cap. 15. §. 3. numero 1.

13. *Sic* etiam iure antiquo tempore interdicti recipientibus agnum crucis, & peregrinis Sacramentum hoc administrari poterat, vt ex c. Quod in te, in fine, de penit. & remiss. habetur, quod locum habet, etiam si persona ista neo proficilcantur, nec in periculo mortis constituta fuerint, ex Panormit. in d. c. Quod in te, num. 6. Tabiena verbo, interdictum, 5. §. Quinto, & Couarru. in c. alma mater, par. 2. §. 2. num. 7. vers. Præter hanc olim, de sent. excom. lib. 6. contra glofiam fin. in d. c. Quod in te.

14. *Item* codem iure antiquo concedebatur hoc Sacramentum penitentia, illis qui semel in hebdomada celebraverant, iuxta cap. permittimus, de sent. exc. quia existens in peccato mortali celebaret non debet, nisi præmissa con-

fessione, habita copia confessoris, ex Concil. Trid. sessione 13. c. 7. & Can. 11. etenim vbi aliquid conceditur, & id concessum esse creditur, sine quo haberi cōcessum non potest, arg. l. 2. & ibi DD. ff. de iuris. omn. iudic. & c. pia reca, & ibi Pan. n. 3. de offic. deleg.

15. *Immo* etiam, & mulieribus, quæ sunt propinquæ patrum, quando secundum suas conditiones probabilius in amore mortis periculum, antiquo iure Sacramentum hæc cōcedi poterat, ex Panor. in ca. Quod in te, n. 8. de penit. & remiss. & Tabiena, verbo Interdictum 5. §. Quinto, & de penitentia hæc sint satis.

16. *Quarto*, Circa Sacramentum Eucharistiae Certum est Eucharistiam iure antiquo, & etiam a fortiori iure novo, infirmis in probabili mortis periculo existentibus interdicti tempore administrari posse, vt habetur in cap. Quod in te, de penit. & remiss. vbi non tam cōceditur, quam declarat concessum esse Eucharistiam sub concassione penitentie, sed morientium; Nam penitentia morientium non solum comprehendit Sacramentum penitentie, sed etiam viaticum, vt DD. ibi exponunt, & glo. ibi, in verbo concedimus, & gloss. in cap. Non est vobis, in verbo penitentia morientium. & Panormi. numero 8. de sponsal. & glo. in cap. Alma mater, in verbo Sacramentis, de sent. excom. libro 6. & ibi Anch. numero 7. Pald. 4. distinctio. 18. quæst. 8. in art. 4. princip. §. Quantum ad vindicatum. S. Anton. 3. parte titulo 27. de interdicto, ca. 4. ant. medium. Angelica, verbo interdictum, 6. numero 21. Sylvest. verbo interdictum 5. num. 9. vers. Quarta, Tabiena, verbo interdictum 5. §. Sexto, Sotus 4. distinct. 2. 2. quæst. 3. articulo 1. Conclus. 4. Martin. Ledesim. 2. 4. quæst. 2. articulo 2. tractat. de interdicto, §. sed quæres. Nauar. in Manuali. capit. 27. numero 178. Couarru. in cap. alma mater, parte 2. §. 2. numero 7. & §. 3. numero 1. de sent. excom. libro 6. Alphonius Viualdus titulo de Interdicto, numero 202. Cosmus Philiarcus, de officio sacerd. parte 1. libro 4. capit. 3. Toletus libro 1. capitulo 20. Henriquez, lib. 12. de excommunicat. & interd. cap. 45. §. 2. Vgol. Tab. 5. cap. 7. §. 6. num. 1. & idem habetur in cap. permittimus, de sent. excom.

17. *Dubium* tamen est primo, An etiam daramatis ad mortem tempore interdicti ministerari poterit Eucharistia? Responderi posse, ex communi DD. sententia Calderini tract. de Eccles. interd. fol. 1. col. 4. Anch. in cap. fin. numero 7. versiculo vido, de Baptismo, & Franc. ibi, de sent. excom. lib. 6. S. Anton. Angelica. Tabiena, Henriquez, & Vgolin. vbi supra. Couarru. in d. c. alma mater, par. 2. §. 3. & libro 2. var. resol. cap. 1. numero 11. Sylvest. verbo interdictum, 5. quæst. 7. numero 9. vers. Quarta. Alphon. Viuald. tit. de interdicto, num. 205. & facit Clem. cum secundum. & ibi glo. in verbo penitentia, de penit. & remiss. faver Nauar. in Manuali, cap. 2. 5. numero 23. vers. vndecimo. Ratio est, quia vere sunt morientes, & sunt vere in articulo mortis, & conforme est d. capit. Non est vobis, de sponsal. & cap. Quod in te, de penit. vbi hoc Sacramentum morientibus conceditur, & non restringitur ad morientes ex infinitate, sed ad morientes simpliciter; cum ergo verba Canonis istius conueniant, etiam dispositio illis conuenient debet, arg. l. 4. §. toties, ff. de damno infecto a contrario sensu.

18. *Dubium* secundum est, An dari possit mulieribus prægnantibus tempore interdicti Sacramentum Eucharistiae? Prima opinio negat, vt Anch. in cap. Alma mater, & Ioannes Andri. & Cardin. in cap. Quod in te, de penit. & remiss. vt refert Couarru. loco inferius citando. Ratio est, quia iste non sunt morientes, rarum est enim istas morti in partu. Secunda sententia est Panormit. in d. capit. Quod in te, numero 8. & in cap. pastoralis, §. 1. de offic. ordin. Angelica, verbo interdictum, 5. qu. 7. numero 9. vers. Quarta, Alphon. Viuald. cit. num. 206. fuit Tabiena, verbo interdictum, 5. §. Quinto, & §. septimo, in fine, Couarru. in ca. Alma mater, par. 2. §. 3. num. 2. de sent. excom. lib. 6. Henriquez lib. 13. de excom. & interd. cap. 45. §. 2. Vgol. Tab. 5. cap. 7. §. 6. num. 2. qui distinguunt in hac re, si quidem inspici debet natura, & conditio prægnantis, & examinandas est iudicio peccatorum in ea re. Sunt enim aliquæ mulieres

- lites ita constituta, vt in partu subeant probabilitatem
mortis periculum; Alio veo econtra vix subeunt aliquod
periculum, vnde prioribus dati potest Eucharistia, poste-
rioribus autem non potest.
19. *Dubium tertium est*, An dari possit Eucharistia obsecsis
ab hostibus, vel intrantibus mare ad nauigandum? Re-
spondent auctores proxime citati, cum S. Anton. 3. p. titu-
lo 27. de interd. cap. 4, circa medium, iuxta priorem distin-
ctionem Panormitanum, quod si appetit probabile, aut cer-
tum periculum mortis, dati potest illis, sive minus, non po-
test illis ministrari.
20. *Dubium quartum est*, An in qualibet Ecclesia existente in
loco interdicto, ministrari possit Eucharistia Clericis illius
Ecclesiae, quibus per Cap. Alma mater, concessum est om-
nibus officiis diuinis interesse, & illa celebrare? In hacre
Vnon certum est, & ab omnibus concessum, nimurum,
quod Sacerdotes, qui Missam celebrant sive in illa, sive in
alta Ecclesia, non solum Eucharistiam licite sumere pos-
sunt, sed etiam debent, quia tenentur consummate sacri-
ficium, alias grauiter peccant, vt habetur in cap. Relatum,
& cap. Competimus, de confess. distinc. 2. & S. Thom. 3
parte quæstione 80, articulo 12, ad 1. S. Anton. 3. par. titu-
lo 27. de interd. capitulo 4, circa medium. Couar, in capit.
Alma mater, par. 2. §. 5. numero 6. versi. Duodecimo, de
sentent. excommunicat. libro 6. Nauar. in Manuali, capitu-
lo 27. numero 179. Vgolin. Tabul. 5. capitulo 7. §. sexto,
numero quarto, quod vñq[ue] adeo verum est, vt plerique
putent hoc esse iuris Diuini, eo quod sit de integritate sa-
crafficii.
21. *Alterum verò valde dubium est*, An scilicet Sacerdo-
tes non celebrantes, & similiter alij Clerici seculares Eu-
charistiam tempore interdicti sumere possint? In qua re
Calderin. valde dubitat tractat, de Ecclesi. interd. mem. 6.
versic. vñfis, & tandem in partem negantiam inclinat, quia
id videtur iure cōmuni prohibitum, solum enim permit-
titur dari Eucharistia tempore interdicti monachis, &
Missam celebrantibus: in prohibitis autem, quod expresse
permisum non est, prohibiti censur. utg. Clem. 1. §. por-
o, de verb. signific. facit Panormit. in cap. Quod in te, nu-
mero 2. de penit. & remiss. vbi ait nihil mutatum esse quo
ad Eucharistiam, per cap. Alma mater, vnde sic: in te an-
tiquo huiusmodi Clericis Eucharistia concessa non fuerat;
ita nec modo conceditur. tandem sententiam sequuntur
Anchar. in d. cap. Alma mater, num. 8. & Philippus Franc.
ibidem, in fine, & S. Anton. 3. parte cit. Tabiena, verbo In-
terdictum, §. sexto. Alfonius Vinaldus, tit. de Interd-
icto, num. 207. & numero 251. & Nauar. in Manuali, capitu-
lo 27. numero 179. versi. Et sic non potest dari h. ois. Cou-
nar. in ca. alma mater, par. 2. §. 3. numero 1. & §. 5. numero
6. versi. Duodecimo, de sentent. excom. libro 6. Henriquez
libro 13. de excommunic. & interd. capitulo 45. §. 2. Vgolin.
Tab. 5. capitulo 7. §. 6. numero 5. Quorundam omnium ratio-
nē, quia Eucharistia ex vi ipsius interdicti prohibita est, et
go non alia ratione licet Clericis ministrari poterit, quam
in casibus iure expensis, scilicet Missam celebrantibus, &
omnibus morituris, & in c. Alma mater, non conceditur
Clericis Eucharistia, sed solum officium diuinum. Alij ve-
ro, vt Geminianus d. c. Alma mater, & Sylvestris, in verbo In-
terdictum, §. num 9. versi. Quarta, & Angelica, verbo In-
terdictum, 6. numer. 22. ad finem, dicunt Clericis eiusdem
Ecclesiae, præsertim Sacerdotibus etiam non celebrantibus,
posse concedi corpus Christi, quia eis videtur permitti,
sicut assistere officiis diuinis, ita etiam Eucharistiam sumere.
Et sanc hæc opinio est magis pia, & favorabilis,
nec potest aliter probari, quam dicendo priuilegium esse am-
pliando, prior tamen sententia videtur tutior, & vt ait Cal-
derinus iuri scripto conformior, dum enim Clerici etiam
Sacredotes Eucharistiam de manu aliena recipient, tan-
quam laici, sub specie tantum panis communicant, vnde
velaici censendi sunt quod hoc, id eoque non magis quam
laici etiam sumere possunt. Ad quod cessant rationes, qui-
bus ductus Bonifacius Papa VIII. in d. capitulo Alma ma-
ter, præcepit, vt officia diuina Clerici, vt prius facerent,
quamvis enim Clerici non celebrantes Eucharistiam non
sumant, non tamen excrescit indeuetio populi, nec hæc-
- ses pauplubunt, nec Ecclesie suis debitis obsequijs fra-
dantur, vt constat, & proinde, & d. cap. Alma mater dis-
p. q. 8. in art. 2. principali, Conclus. 7. ne utram sententiam de-
fendere audeat, sed solum ait Papam super hac re consule-
dum esse, maximè quoad communionem tempore Pa-
schatis.
22. *Dubium quintum est*, De Religiosis, & Monialibus, 23
tempore interdicti possit illis in eorum scilicet Ecclesiis Eu-
charistia ministrari? Calderinus in dicto tractat, de Interd-
icto mem. 6. & Palud. & S. Anton. Tabiena, Co. 1. & 2. & 3.
pletique Doctores, testantur religiosos tempore interdicti
communiter solere Eucharistiam suis religiosis fratribus,
& sororibus dari, an vero hoc licet sit, Calderinus dubi-
tat, immo ait esse contra ius scriptum, in interdictis enim
quod non invenit expresse permisum, tubiacei regule
prohibitum, vt probant auctores citati ex capitulo condic.
uisti, 2. quæstione 5. & capitulo 2. de transact. & Clement,
prima, §. porro, de verb. signific. Cum ergo per interdictum
prohibetur administratio Sacramentorum, certis cas-
bus, & Sacramentis exceptis, vt est expessum in d. capitu-
lo Alma mater, & similiter sit permisum Corpus Christi
23 in quantum dicitur viaticum, cap. Quod in te, de penit.
& remiss. & non aliter, viaticum autem dicitur respectu
moriens, consequenter istis non censetur concessa Eu-
charistia. Palud. 4. distinctione 1. quæstione 8. in articulo
2. princip. Conclu. 7. ait consulendum esse Summum Pon-
tificem, Nauarr. in Manuali, capitulo 27. numero 178. sim-
pliiter affirmsat hoc non licere. Couar. in capitulo Alma
mater, part. 2. §. 3. numero 6. de sentent. excommunic.
ca. libro 6. ait omnes sene Religiosos, & Religiosas priuile-
giū habere, vt Eucharistiam recipiant, & dent, sicut
ijs, qui officiis interesse possunt, & idem dicunt Henriquez
libro 13. de excommunic. & interd. capitulo 7. §. 6. numero
5. & ita excusant religiosos virtute talis priuilegii a Sede
Apostolica obtent, quod priuilegium conitat ex Com-
pacto Priuilegiorum mendicantium, in verbo Communi-
ties, §. 8. & Eugenius IV. concessi. Cisterciensibus, teste He-
nriquez vbi supra. Qui etiam Eugenius IV. in quadam pa-
nurgio incipiente, Etsi qualibet personas, anno Domini
1436. Patribus Congregationis nostre Calvensis, alijs
et. Iustine de Padona concessit. Quod si contingat Ci-
uitates, terras, vel loca, in quibus Monasteria, sive loca
C. Congregationis existant, Ecclesiastico esse iugenda
interdicto, ipsi tamen dicta Congregationis Praetor, Mo-
nachi, Conuersi, Committi, ac Capellani, nec non laici qui
intra septa ipsorum locorum pro tempore habitaentia
præfata Congregationis Monachi ad id deputatis tantu-
m clausis, interdictis exclusis, & submissa voce Missas, &
alia Diuina officia audire, & celebrare, ac ecclesiasticis
Sacramenta licet ministrare, & suscipere valeant. His
nam sunt Bullæ verba, Innocentius enim IV. concilii li-
mali priuilegium Praedicatoribus, ex Tabiena, verbo In-
terdictum 3. §. Decimo. Feliciano de interdicto, 27. &
nuit Medina, li. 1. instruct. c. 1. 1. 9. 13. in fin. & Henriquez
vbi supra, testatur Pavulum III. anno Domini 1594. acel-
lisse priuilegium Societati Iesu, vt Sacerdos Societas lo-
su dare possit communionem etiam cœtibus omnium pri-
uilegio, quia receptio priuata Sacramentorum, non censetur
ficiunt. Sic consulti, vñs diligenter eo priuilegio, & exper-
tia materia de priuilegio, vi ipse ait, & Claudius, vello
interdictum, §. primo. Angelus, in verbo interdictum 6.
numero 22. Sylvestris, verbo interdictum 5. numero 9. vñfis.
Quarta, & alij putant cum Geminiano simpliciter licet.
In hac re ego dicerem religiosos non minus excusare
consuetudine, quam huiusmodi priuilegio; vnde con-
plerique Doctores testentur religiosos a multis annis
hoc consueuisse, mihi probabilissimum est, etiam al-
lios, qui non habent priuilegium, virtute talis diuina
consuetudinis cogniti, & permisæ, licet cam ministrare
posse.
24. *Dubium sextum est*, An laicis illis, quibus ex priuile-
gio Apostolice conceditur, vt tempore interdicti Diu-
nis interesse possit, iisdem licitum sit communicari? Re-
spondeo cum distinctione, si enim priuilegium particula-
re con-

re concessum sit alicui personæ, aut familiæ, aut etiam Monasterio, seu Religioni, tunc quidem ex communi DD. sententia, quam sequitur Sylvestr., verbo Interdictum 5. quæstio 7. verfic. Quarta, nisi in priuilegio explicetur de participatione Sacramentorum, vel in specie de Eucharistia, communicare non possunt, quia Eucharistia nomine officiorum diuinorum non venit, sed Sacramentorum nomine, unde dispositum in uno non potest in alio locum habere separatum enim separata debet esse natura, atque argum. 1. fin. ff. de calum. Sin autem sit priuilegium uniuersale toti Ecclesiæ concessum, quale est, illud, dicitu. Alma mater, de sentent. excom. mun. libro 6. vbi certis diebus, laicis permisum est, ut Diuinis intercessione possint, tunc magis dubia est, an in illis festis diebus licet potest populus communicare. In qua re duæ sunt opinione DD.

Prima enim quæ, & communis est DD. ait, nec his diebus Eucharistiam bene valentibus laicis tribui posse, sic Ancharen. in dicto capitulo. Alma mater, numero secundo, verfic. Quarto vñterius, & Gemin. ibidem, in §. in festiuitatibus, num. 7. & Philip. Franc. vers. ultimo not. & Archid. ibi ex Angelica, loco inferius citando. Ioan. Andr. de Boecio, in tract. de Ecclesiæ interdicto, numero 142. Angelica, verbo interdictum 6. numero 23. Sylvestr. verbo interdictum 5. numero tertio, quæstio secunda, verfic. Tertium, tunc Tabiena, verbo interdictum 5. numero secundo, §. primo. Couarru. in capitulo Alma mater, parte secunda, §. 5. numero 6. verfic. Decimo, de sentent. excommunicat. libro 6. Hugolin. Tab. 5. cap. 8. §. 11. Ratio est; quia in dicto capitulo Alma mater, §. in festiuitatibus, solù permititur officia diuina de more celebrari, at vero Sacramenta, & officia diuina sunt diuersa, & ut diuersa ponuntur, tum in capitulo si sententia, tum etiam in dicto capitulo Alma mater, de sent. excommunicat. libro 6. & in capitulo Episcoporum, de priuilegiis, libro 6. at vero a separatis, & diuersis non sibi illatio, argum. I. Papinianus exuli, ff. de minor. & quia cum Pontifex ibi de Sacramentis agat in priori parte, de officiis autem diuinis agat in posteriori, quia scilicet ratione facienda sicut, nec aliquid de Sacramentis innovavit his diebus, restat, ut sicut iure veteri non licet laicis bene valentibus Eucharistiam tempore interdicti preberet, nec etiam illis diebus festis, illis tribui licebit. Immo vero nec tempore paschatis illi tribui poterit, ut notat Hugolin. at. ob impedimentum hoc interdicti, quo laicis prohibetur Eucharistia ministrari, pro ut etiam Ancharen. & Gemin. in dicto capitulo Alma mater, & S. Anton. 3. parte, titulo 27. capitulo quarto, verfic. notandum, docent.

Secunda opinio est Federic. consil. 111. num. 6. Palud. 4. dist. 18. quæst. 8. artic. 2. princip. Conclus. 7. vbi Federic. id affirmat licere, quia hoc est priuilegium favorabile principi, concessum tunc Ecclesiæ, & ideo ampliandum, & Palud. licet, potest consulendum Papani, hanc tamen, putat probabilem, & melius Sylvestr. vbi supra, & aliqui recentiores hanc tamquam mitiorem, probabilem esse docent; Cui etiam accommodari potest, d. cap. Alma mater, tum proprie illa verba quibus dicitur, in §. in festiuitatibus, vñto. Prefatis diebus participationem permittimus diuinorum, quo loco nomine Diuinorum, non solum officiorum, sed etiam Sacramentorum participatio intelligi potest, maxime, quando absolute ponitur, ut hoc loco, cum Eucharistia, sit diuinorum diuinissimum. Tum secundo, propter illa verba, Quod illi, proper quorum excessum interdictum habuimus est prolatum, at. ari nullatenus appropinquare, ex quibus infra, potest, ergo alijs, qui non sunt culpabiles, alii tamen appropinquare possunt. Et hæc communior DD. sententia h. c. exponat de appropinquatione ad faciendas oblationes, ut dicitur de viu. artic. 8. & metrericibus, quod non faciat oblationem, &c. Quia in omnibus, de viu. Nil. tamen oblitus dicere de appropinquatione ad communioem, que magis proprie vocatur appropinquatio ad altare. Et certè licet hæc secunda opinio sit probabilis, prima tamen, & tuuor est, & melius, pro se argumenta habet, & in præxi sequenda, quia lex quamvis dura seruatur.

da est, ut non extendatur plusquam extensa sit, & facile solui possunt rationes, quas pro se opinio posterior afferit: immo vero ex iam dictis in prima opinione satis diluuntur.

26. *Dubium septimum est.* An tempore interdicti, quando Eucharistia deficitur ad infirmos, deferri possit cum consueta solemnitate, id est, cum gestatione luminarium, cum sono campanule, & cum recitatione psalmorum, & cum apparatu Sacerdotis, & Christi fideliibus cum luminariis ipsam Eucharistiam comitantibus? Respondet com Calder. tract. de Ecclesiæ interdicto, memb. 6. Ancharen. in cap. Alma mater, numero 8. Franc. ibidem, de sent. excommunicat. libro 6. Federic. de Senis consilio 70. num. 3. S. Anton. 3. parte tit. 27. de interdicto, cap. 4. circa medium. Angelica, verbo interdictum 6. num. 21. Sylvestr. verbo Interdictum 5. numero 9. verfic. Quarta exceptio. Tabiena, verbo Interdictum 5. §. Septimo, & Nau. in Man. c. 27. num. 579. Couarru. in cap. Alma mater, parte 2. §. 2 numero 7. verfic. Tametli Eucharistia, de sent. excommunicat. libro 6. Henriquez lib. 13. de excommunicat. & interdicto, cap. 45. §. 2. Hugolin. Tab. 5. cap. 7. §. 6. numero 6. Cosmo Philiarcho de officiis. Sacer. par. 1. lib. 4. cap. 3. & Alphonso Viualdo, tit. de interdicto, num. 203. & posse, & debere Eucharistiam ita deferri; Ratio est, quia quando aliquid in iure permititur, tunc intelligi permisum prout iura disponunt, & vius obseruat; Cū ergo simpliciter permisum sit Eucharistia infirmis, ut de more fiat, permittitur. Et quia id maiorem pietatem, & reuerentiam erga hoc Sacramentum ostendit. Et de gestatione luminarium disponit ius, in cap. San. cum, de celebra. Missar. & de sono campanæ obseruat communis

27. Ecclesiæ vius, que campanæ pulsatio ideo fit, dum Eucharistia ad infirmum defertur, ut fideles admoneantur ad Christum ibi adorandum, & Sanctissimum Sacramentum contineantur. Solum enim prohibetur pulsatio campanarum tempore interdicti ad Missam, & officia diuina, ne fideles ad ea audiendi conueniant, illisque interficiant. Idem dicendum est de recitatione Psalmorum, quia & ita obseruat Ecclesiæ confitendo, & supra ostendimus licitum esse tempore interdicti recitare Psalmos, præterim cum in gestatione Eucharistia, psalmi non recitentur per modum officij, sed tantum per modum diuinae laudis; Adde quod 28. communiter voce ita submissa recitari solent, ut vix auditus ab alijs possit. Potest etiam tunc astantibus alijs Eucharistia ministrari, ut coram alijs, qui assistunt infirmo, aut coram ijs, qui Eucharistiam comitantur, & alijs qui buscunque; Quia hoc ipso, quod permititur Eucharistia infirmo, intelligitur permisum tum secundum formam ordinariam, tum iuxta conditionem ipsius infirmi; eius autem conditio requirit, ut habeat aliquos astantes, & presentes a quibus adiuvetur, sicut in S. distin. 22. quæst. 3. artic. 1. & Alphonso Viualdo, cit. numer. 208. Possunt etiam, qui astant infirmo, immo, & debent Eucharistiam aspicere, & adorare, & in transitu debent omnes genoflectere, & adorare; Quia ut prædicti DD. notant, tempore interdicti non prohibetur a pœnitentiis Eucharistia, nec eius adoratio, nisi in ipsa Missa. Potest enim Sacerdos, qui Eucharistiam ad infirmum detulit, in redditu ad Ecclesiæ facere populo, qui ipsum comitatus est, confessionem generalem, hæc enim licita est tempore interdicti, & etiam Eucharistiam populo adorandam ostendere, etiam coram interdictis, & cum illa benedicere populo, ex Nauar. in Manuali, cap. 27. numero 179. Alphonso Viualdo, Cosmo Philiarcho, Henriquez libto 13. cap. 45. §. 2. in fine, & alijs citatis.

29. *Quinto, Quod Sacramentum extremæunctionis.*

Primum verum est, hoc Sacramentum tempore interdicti cuiusque administrari non posse laicis, ut constat ex cap. Non est vobis, de sponial. & capit. Quod in te, de penitent. & remiss. Ancharen. in cap. Alma mater, num. 12. Palud. 4. distin. 18. quæstio. 8. artic. 2. principali. Conclusio. 5. S. Anton. par. 3. tit. 27. de interdicto, cap. 4. circa medium. Angelica, verbo Interdictum 6. numero 25. Tabiena, verbo Interdictum 5. §. Decimo. Nauar. in Manuali, cap. 27. numero 179. Martin. Ledesim. 2. 4. quæst.

quæst. 2. art. 2. tract. de interdicto, §. sed quæres: Cour. in cap. Alma, pat. 2. §. 2. num. 7. de senten. excommun. lib. 6. & citat Calderin. Ioan. Andr. & Cardin. & alios. Alphon. Viu. ual. tit. de Interdicto, num. 2. 10. & Cosmo Philarcho, de officio sacerdot. lib. 4. cap. 3. summa Corona, tit. de interdicto, num. 9. Toletus lib. 1. capit. 20. Henriquez lib. 13. de ex com. & interd. ca. 4. §. 4. Vgol. Tab. 5. capit. 7. §. primo, & cap. 8. §. 1. & c. 10. §. primo. Quia sacramentum hoc non est necessitatis.

30 *Secundo*, dubium est de Clericis secularibus, an saltem in loco generaliter interdicto illis conferti possit, quibus, ut infra dicam, conceditur Ecclesiastica sepultura; In qua re omnes autores citati, & Panorm. in d. cap. Quod in te, num. 9. de penit. & Cour. cit. & §. 5. nu. 6. vers. decimo, expressi docent, nec istis alio tempore conferti posse, neque in illis festivitatibus, de quibus in cap. alma mater. Ratio est, quia cum tertium sit esse simpliciter prohibitum hoc Sacramentum, nec vlo iure inuenitur istis concessum, sed solum ex grauia conceditur Clericis sepultura ecclesiastica qui interdictum seruantur, d. c. Quod in te, dicendum erit, recillis vñctionem hanc esse cœcissam, ut etiam teneat Sylvest. verbo interdictum, §. num. 8. vers. Septimo queritur, & citat lo. Andr. & Cald.

31 *Quod si* queraras quare potius conceditur viaticum, quia sacra vñctio? Panor. in d. ca. Quod in te, numero 9. de penit. & remiss. respondet, quia per ipsam vñctionem, tunc deuenitur ad Sacramentum, & sic ipsa participatione cum infirmo, tunc efficitur Sacramentum; sed Corpus Christi est, antequam Sacramentum exhibeat, seu potteret ad infirmum. Et etiam quia maior familiaritas contrahitur in extrema vñctione, vbi dicuntur multæ orationes, quam in exhibitione Corporis Christi. Tabiena vbi supra, verbo Interdictum §. §. Decimo, ait id esse, quia sic scriptum est. Melius meo iudicio dici potest, id esse, quia non est tanta necessitatis, ac utilitatis vñctio hec, ac est Sacramentum corporis Christi sumptio. Palud. autem 4. dist. 18. q. 8. in artic. 2. princip. Concl. 5. licet putat Clericis conferti posse, quia eo ipso quod ijs conceditur sepultura Ecclesiastica, que est utilis corpori, intelligi debet etiam illis concessa extrema vñctio, quæ est utilis animæ; sed haec ratio parum, aut nihil valit, & eam potius tanquam opinionem aliorum recitat, quam quod ipsemet eam veram esse credit; siquidem in d. c. Quod in te, priusquam dixerat Pontifex, quod vñctio, & sepultura omnibus interdictur, permituit potesta Clericis seruantibus interdictum, loci sepulturae, ergo extrema vñctionem ipsi ab eo denegatam interpretari debemus, arg. c. Nonne, de præsumpt. & c. cum P. et. ff. de iudic. & Panor. vbi supra, quod etiam sententia videtur Palud. cit.

32 *Dubium* m. i. s. est de Religiosis, an ipsi saltem Sacramentum hoc conferti possit. In qua dubitatione Ioan. Andr. Calderin. Sylvest. Tabiena, Nauar. Alphon. Viu. ual. Vgolin. & S. Anton. & Cour. cit. etiam illis negandam esse vñctionem docent, sicut, & alijs Clericis, & hoc ob rationes eadem: Quia Sacramentum hoc omnibus videtur denegatum, nec alibi Religiosi excepti leguntur; Quibus addo, quod vbi Ecclesia quipiam contra communis iuris Regulas Religiosis concedere velit, id exprimere solet, arg. cap. vt præmilia, de præm. & d. capit. Quod in te, de penit. & remiss. At nullum præmolum ipsiis condonatum quoad hoc legitur. Palud. vbi supra, sicut de Clericis, ita etiam de Religiosis docet, licet illis hanc conferte; Henriquez lib. 13. de ex com. & interd. cap. 4. §. 4. ait, Religiosos habere præmolum recipiendi vñctionem, sicut etiam, & communionem, & citat compendium Minoru in verbo vñctio, §. 1. & Claudium, in verbo Exrema vñctio, atque dat posse etiam ijs, qui intra septa Collegij, aut domus in seculari furent, non requiritur parochio. Quis opinio supposito huiusmodi præmolum Religiosis concessio, vera est; alias vero, si tale præmolum non habeant, vnde confundenda sunt præmilia Religiosis a Sede Apostolica hac in concessa.

33 *Tertia*, dubium est, An saltem in illis festivitatibus, de quibus in capitul. Alma mater, licitum sit hoc Sacramen-

tuñ vñctionis extremae. Respondeo ex communi DD. cit. sententia, & etiam Cour. in d. capitul. Alma mater, parte 2. §. 5. numero 6. vers. Decimo, de sent. excomm. libro 6. & Vgolin. Tab. 5. cap. 8. §. 1. Alphon. Viu. ual. tit. de Interdicto, nu. 253. & aliorum non esse licitum; Quia in illis feiicitatibus conceduntur solum officia diuina, non sacramenti; At vero extrema vñctio Sacramentum est. Quis enim Federic. consil. 111. & Sylu. verbo Interdictum, §. num. 3. contrarium sentiant, quia est præmolum Panor. in publicum fauorem, & communem tunc Ecclesiæ & consequenter ampliandum; Hæc tamen opinio multo videtur esse falsa, & est contra communem DD. consensum, nec ratio satis firma pro ea re assertur; siquidem eadem ratione ampliare præmolum ad omnia Sacramenta, cum tamen nulla ibi mentio sit Sacramentorum. Opinandum tamen esset, vt per sedem Apostolicam, sicut confessio est pœnitentia cum viatico pro mortientibus, ita etiam concederetur vñctio, quæ licet non sit adeo necessaria, vt illa alia Sacramenta; quæ diximus; est tamen valde utilis & sepe necessaria; frequenter enim contingit, vt agroti, si moriatur sine extrema vñctione damnetur, qui si illam recipi sit saluatur, sicut enim potest, vt quis post confessio nem, & communionem, in peccatum mortale incidat, & ignoret, & eo peccato teneri, vnde non poterit illud nova confessio expiate; potest etiam fieri, vt confessionem & communionem non rite peregerit, & hoc ipsum ignorat; quia sane omnia reliquia peccatorum sunt, & hoc Sacramento tolluntur, nisi quis obiceat ponat; ex quibus eandem est fieri aliquando posse, vt quis per hoc Sacramentum saluetur, qui alioquin planè damnandus erat, vt docte Cald. Bellarminus de Sacram. extremae vñctionis, cap. 8. ad maduerit.

34 *Sexto*, Quod Sacramentum ordinis, aliqua certa fuit, aliqua vero incerta.

Primo certum est, personas interdictas promouent non posse ad ordines.

Secundo etiam certum est, personas interdictas non posse conferre ordines. Quæ duo manifesta sunt, confititum Sacramentum ordinis cum alijs Sacramentis est prohibitum interdictis, & non repetitur alibi consilium.

Tertio certum est, in loco interdicto sive generaliter, siue specialiter, & denunciato, non posse ordines recipere, & conferri, vt patet ob rationem allatam, & DD. commun. testantur, sic Palud. 4. distin. 18. q. 8. in artic. 2. princip. Concl. 6. S. Anton. 3. capit. 27. de Interdicto, cap. 4. dist. 1. ea medium. Anchæ in cap. Alma mater, num. 12. de sent. excomm. lib. 6. Calderin. de Ecclesi interdicto, membr. 6. in hoc. & Propos. col. 3. & Panorm. in cap. Non est vobis, in mero 8. de Sponsal. Angelic. verbo interdictum, 6. nu. 3. Sylvest. verbo interdictum, §. nu. 9. vers. Sexta. Tabiena. verbo interdictum, §. §. Nonob. Nauar. in Manual. cap. 17. num. 179. in fine. Cour. in cap. Alma mater, part. 2. §. 3. art. 4. vers. Secundo, de sententia excommunicat. lib. 6. vñctio, hanc esse communem opinionem. Alphon. Viu. ual. tit. de Interdicto, numero 2. 11. Henriquez libro 13. de sent. excomm. & interd. cap. 4. §. quarto. Vgolin. de sent. Ecclesi. Tabul. 5. cap. 7. §. secundo, & cap. 10. §. primo. Probat Paludan, quia cum ordines non nisi in Missa solemniter dentur, & Missa non debet solemniter celebrari, ideo ne ordines in loco interdicto celebrari debent, etiam in his diebus festiis, qui in cap. Alma mater, sicut in festiis, de sent. excommunicat. lib. 6. exponuntur, nec in Sabbatho Sancto, ex Paludan. citat. & Cour. in d. c. num. 4. vers. Tertium, & communis DD. sententia, quid etiam addit ex eorum DD. opinione, Sacramentum hoc non posse ministri tempore interdicti, adhuc ianuis clausis, & interdictis, & excommunicatis exclusis, quia inter antiquo hoc fuit prohibitum, & in iure novo non est concessum; Nam d. capit. Alma mater, solum permituit officia diuina solemniter illis diebus celebrari, & extra illa tempora constituto illa pertinet ad officia diuina, non ad tempora interdicti Sacramentum ordinis celebrari non possit.

possit ab Episcopo, aut Abbatte, qui ipsum interdictum decreverint; si quidem & ipsi etiam interdictum loci servare tenentur, vel illud tollere, aut suspendere, alioquin irregulares erunt, cap. vii. de priuilegiis lib. 6. & notant. Ioan. Calder. de Ecclesi interdicto, memb. 5. Couar. in cap. alma mater, par. 2. §. 3. num. 4. vers. Sextum, de sent. excom. lib. 6. Henriquez libro. 13. de excomun. & interd. capitulo 4. §. 4.

45. Quare certum etiam est, In generali interdicto populi, Clericos etiam solum primam tonsuram habentes, qui habitant in illo populo, posse tum in ipsomet loco illius populi, tum alibi ad ordinis promoueri; Ratio est quia interdictum populi non ligat Clericos. Nec interdictum populi afficiat locum. Clerici ergo in illo ipso populo possunt ordinari, sic expresse Calderin. vbi suprà. S. Anton. cit. cap. 2. Sylvest. & Tabiena citatus in locis, vbi licet Sylvest. solum concedat, quod Clerici illius loci extra locum illum pronouen possint, id tamen quod diximus, vetius est, oblationem allatam, vt constat. Quibus addo etiam laicos, qui sunt de alio populo non interdicto, promoueri posse ad ordinem in loco populi interdicti, sicut ibidem ad officia, & ad Sacra menta alia admitti possunt, vt ex dictis constat, non autem laici illius populi.

37. *Dubium* est, An loco existente interdicto, laici eiudem loci, ad ordinem alibi promoueri possint? *Respondeo* ex commun. D. sententia vbi suprà, si non fuerint culpabiles, posse, quia vt diximus cap. 2. interdictum loci non afficit personas nisi in ordine ad illum locum; si vero fuerint culpabiles, non posse nec ibi, nec alibi promoueri, quia vt diximus cap. 4. etiam in interdicto generali loci, persona culpabiles sunt specialiter interdicti. Aduertendum autem est, quod Calderin. S. Anton. Sylvest. Tabiena, & alij volunt, quod si locus sit interdictus non propter delictum Principis, aut Rectoris, sed propter delictum Vniuersitatis & populi, populum ipsum nec ibi, nec alibi diuinis intercessu, aut Sacra menta recipere posse, & consequenter nec ordinem recipere possint secundum illos; verum vt diximus cap. 1. in principio, siue interdictum feratur, propter delictum Principis, siue ob delictum populi, semper innocentes sunt & quæ immunes. Et quamvis in cap. si sententia, de sent. excom. lib. 6. solum feruolitatem de interdicto latere propter delictum Principis, vel Rectoris, ibi tamen non faciuntur liquidum cum exclusione interdicti lati ex delicto populi; vnde, quod ibi dicitur de innocentibus, locum etiam in interdicto latere ex delicto populi habere potest.

38. *Dubium* etiam est, An saltem in necessitate possint ordinari loco interdicto, & precipue in interdicto generali conferri? Panorm. in cap. Non est vobis, nu. 8. de sponsal. Rosel. verbo, interdictum, 2. numer. 8. Gonfalus a Villa diego in tract. de irregul. cap. de interdicto, putant conferri posse, & fuerit Angel. cap. verbo, interdictum, 6. num. 3. 8. vbi sit fine necessitate nec Clericos, nec laicos ibi ordinari posse, insinuans posse virginem necessitate. Henriquez vbi suprà, lib. 13. capit. 4. §. 4. ait esse probabile, & propendet Couair. et. Alma mater, par. 2. §. 3. num. 4. vers. Quinto, in fine, de sent. excom. lib. 6. & expresse Alphonsus Vialdus ut de interdicto, num. 2. 1. ait probabilitum & omnino verum esse. Quod probant a simili, sicut enim ex eo quod concessus est Baptismus tempore interdicti, & Confirmationis, licet etiam consecrare Christi, eo quod est necessarium, tum ad Baptismum, in quo veritatem, tum ad Confirmationem, in qua frons Christi natus signatur, vt expresse habetur in cap. Qoniam, de sententia excomun. libri. 6. & etiam tempore interdicti licetum est, celebrare plures Missas, pro communicandis infirmis indigentibus; ita ratione, ex eo quod concessum est Sacra mentum Penitentie, & Eucharistie saltem infirmis, si sit penuria Sacerdotum, qui haec ministrant, licet ordinabuntur Sacerdotes noxi, cum haec Sacra menta per alios quam per Sacerdotes ministrari non possint. Alij vero, vt Sylvest. verbo, interdictum, 5. quæst. 7. versic. Sexta. Couar. vbi suprà, hanc veniam esse putans, & Vgolin. Tab. 5. capit. 7. §. 2. num. 2. conferri posse negant. Ratio est; quia est actus ordinis Episcopalis, & quia nullibi habetur expreßum hanc ne-

cessitatem esse causam sufficientem ad hoc faciendum, sicut inuenitur expressum de consecratione Chrysostomis. In hæc igitur DD. controværsia duo probabilius mihi dici posse videntur: *Vnum est*, Ratè contingere posse talent necessitatem, quia facile prouideri poterit alijs modis de Sacerdotibus, si Episcopus loci interdicti, vel ipsemet exeat, & in loco non interdicto suos Clericos ordinet, vel eos mittat ad alios Episcopos vicinos ordinandos, vel conduceat alios Sacerdotes externos.

Secundum est, Si contingeret casus veræ necessitatis ita ut non posset aliter prouideri de Sacerdotibus poterit hoc fieri id est, conferri possumt ordinis in loco interdicto, vt si in loco interdicto ob pestem, que diu durauit, mortui esent ferè omnes Sacerdotes, nec eis est alius locus præter illum interdictum, licetum est Episcopo alios ibi Sacerdotes initiat.

39. *Dubium* aliud esse potest, An in Sabbatho Sancto possint conferti ordinis tempore interdicti? Ratio dubitandi est; quia festivitas Paschalis secundum alios inchoatur a Missa Sabbathi Sancti, in festivitate autem Paschalis licita sunt officia diuina omnia, immo ordinatio videtur esse pars quædam officij ipsius Sabbathi Sancti. ergo & ipsa permitta est. *Respondeo* tamen non licere, quia ordinatio hæc Sacra mentum est, Sacra menta vero illis etiam in festivitatibus non perimitur, ex Paludan. 4. distin. 18. quæst. 8. in articul. 2. princip. Conclus. 6. & Couar. in capit. Alma mater, par. 2. §. 3. num. 4. vers. Tertium. de sententia excom. lib. 6.

40. *Septimo*, Circa Sacra mentum Matrimonij. *Primo*, certum est sponsalia licite fieri posse tempore interdicti loci, & in loco interdicto; Quia haec non sunt Sacra menta, sed simplex promissio futurarum nuptiarum, & ideo non prohibentur sponsalia, sicut prohibentur Sacra menta. Sic Vgolin. Tab. 5. capit. 7. §. 3. num. 2.

41. *Secundo* certum etiam est, solemnem Benedictionem nuptiarum, id est, sponsi, & sponsa, vt habetur in Missali Romano, tempore interdicti fieri non posse. Sic Io. Cald. de Ecclesi. Interd. fol. 12. colam. 2. quem refert, ac sequitur Couar. loco inferius a nobis citando. Hostiensis, quem refert, ac sequitur Anchæ. in capit. Alma mater, numer. 10. versic. Item dicto tempore interdicti. & Franc. ibi, in glosa, in verbo Sacra mentis. Palud. 4. dist. 18 quæst. 8. in art. 2. principali, Conclus. 4. S. Anton. 3. part. ii. 27. de Interdicto, cap. 4. circa medium. Summa Alensis par. 2. lib. 7. ti. 16. art. 3. quæst. 6. Angelica verbo, Interdictum, 5. numer. 9. versic. Quinta. Tabiena, verbo, Interdictum, 5. numer. 9. versic. Decimo tertio. Armilla, verbo, Interdictum, §. 53. Nauar. in Manual. capit. 27. numer. 179. Couar. in cap. Alma mater part. 2. §. 2. numer. 7. versicul. Matrimonij autem Sacra mentum, de sententia excom. lib. 6. Alphons. Viald. titu. de interd. numer. 209. & 253. Summa Corona, titul. cod. num. 9. Cosmus Philarchus de officio Sacerd. patt. 1. libr. 4. cap. 5. Barth. Medina, libr. 1. Instruet. confess. capit. 11. §. 13. Thom. Zerula in Praxi Episcopali, verbo, Interdictum. Henriquez lib. 13. de excomun. & interd. capitul. 45. §. 3. Vgolin. de censur. Ecclesi. Tab. 5. capitul. 7. §. 3. num. 4. & capitul. 8. §. 5. num. 3. Quia benedictio hæc a Sacerdote præcibus adhibitis, & tempore Missa fieri debet presentibus laicis, saltem sponso & sponsa, arg. & capit. 1. & cap. 5. de secund. nupt. cum ergo Benedictio hæc officium diuinum sit, & actus ordinis Sacerdotalis, laici vero tempore interdicti intercessione non possint Missa & diuinis officijs, consequens est Benedictionem hanc tempore interdicti tribui non posse. Vnde, recte infert Vgolinus, errasse Couar. vbi suprà dicentem tempore interdicti, solemnem hanc Nuptiarum benedictionem, ianuis clausis, interdictis, & excommunicatis exclusis sine peticulo irregularitatis fieri posse. Quia cum benedictio hæc actus Sacerdotalis sit, & officium diuinum, cui laici intercessione non possunt, Sacerdos eos benedicens, interdicti censuram violando irregularitatis erit.

42. *Tertio*, Matrimonium tempore interdicti contractum etiam ab ipsis interdictis specialiter & personaliter, validum est, sic glo. in cap. Alma mater, in verbo, Sacra mentis.

de iure excommunic. lib. 6. Anton. Cucechius lib. 4. instit. iuris Canonici. lib. 1. 2. & omnes auctores citati pro superiori dicto, & expresse Couarr. Henriquez, Vgolin. & Cosmus Philarchus. vbi Cou. & Henriquez addunt, quod quamvis per Ecclesiam, aut iudicis sententia prohibetur contraria Matrimonium tempore interdicti; adhuc tamen si alias legitimè contrahetur, validum est. Ratio est, quia Matrimonium est contractus, contractus autem tempore interdicti semper legitimè fieri potest.

43 *Quarto.* Quamvis omnes D.D. in secundo dicto allati absolute dicant permitti Matrimonium, seu posse Matrimonium tempore interdicti contrahi in loco interdicto, immo etiam in Ecclesia parochiali (in hac enim fieri solet) specialiter interdicta, ut adiit Henricus ibi; Meo tamen iudicio, non ita intelligi debent, quasi velint Matrimonium hoc interdicti tempore licite contrahi posse, sed ita, ut validè contrahi posse, si contrahatur; & certè si attente legantur, non aliud dicere voluerunt, ut subtiliter, & vere annuduerint Vg. Ilinus Tab. 5. cap. 7. §. 3. num. 1. Si quidem auctores illi omnes sequuntur sententiam glossæ in capit. Alma mater, in verbo Sacramentis. de senten. excommunicat. lib. 6. Glossa vero non ait, licite contrahi Matrimonium tempore interdicti, sed contractum Matrimonium tenere, sicut etiam contra dictum ab excommunicato maiori excommunicatione, ea significat, de eo qui dux. in Matrim. quam polluit per adulst. At vero certum est excommunicatum non licite, sed validè tantum contrahere, peccat enim sic contrahens, vtendo communio ne a ministris sibi per excommunicationem prohibita. Sunt igitur auctores illi omnes ad sensum glossæ, quam sequitur, expōnendi, ut solum velint valide contrahi posse tempore interdicti, non tamen licite, eti. Sylvestris etiam hac voce (licite) utatur. Ratio, que me mouet, hec est: qui vbi aliquid generaliter prohibetur, quod exp̄s̄e n̄ est exceptum, si ibi acet Regule prohibuite, aeg. am. Clement. 1. §. parro, de verb. significat. At tempore interdicti prohibentur Sacra menta ministrari, & nō excipiuntur, nisi hec Sacra menta, videlicet, Baptismus, Confirmationis, Eucharistia, & penitentia, vt colliguntur ex cap. fin. verf. Nulla, & ibi gl. in verbo, Sacramentis, de sent. excommunicat. lib. 6. &c. c. Non est vobis, de sponsal. &c. Quid in te, de p̄g. & remiss. &c. c. Quidam, de sent. excommunicat. lib. 6. Cam ergo nullibi hoc Sacramentum Matrimonij exceptum sit, nec consequenter per misericordia dicens in eis: fratrem Ecclesia id voluerit, utique hoc de Sacra nuptio Matrimonij, sicut de alijs quatuor ac aliis ex concessi sit.

44. *Quod si dicas, exceptum est matrimonium in ea: Capellanus, de reis, vbi dicitur, Matrimonium quounque tempore contrahiposse, & ideo etiam tempore interdicti contrahi potest. Respondeo id dicitur, ut ait Vgol. quod contractum non autem quod ius scriptum; vel melius dicitur, ut verum est, quod ad validitatem Matrimonij, non autem quo licet quounque tempore contrahiri possit, & maxime post Concilium Trident. less. 24. de reformat. matrim. cap. 1. vbi requiritur praesentia Parochi, vel alterius Sa 45 cordis, de Parochi, aut Ordinarij loci licentia, adeo ut licet Parochus proprii habitus Sacramenti Minister non sit, sed ipsi net contrahentes: quia tamen eius praesentia omnino necessaria est, ut propriea quodammodo dici poterit hoc Sacramentum ministrare, & tempore interdicti Parochi Sacra menta ministrare prohibentur, valde probabile est, Sacramentum hoc licet contrahiri non posse tempore interdicti, nec Parochum, habito viriisque contrahentium consensu, possit illos coniungere, dicendo, *Ego vos coniungo in nomine Patris, & Fili, & Spiritus Sancti. Amen.* pro ut Concilium fieri prefecit; praesertim si id faciat in habitu Sacerdotali, cum hic actus proprius sit ordinis Sacerdotalis.*

45. *Dubium etiam est, An licita sit Benedictio nuptiarum, quando vires coniugum, vel alter tantum sit interdictus, si fit in loco non interdicto?* *Respondeo ex Ioano. Calder. & Hosteni quos referit, ac sequitur Tabiena, verbo in edit. tam s. s. Decimo tertio, si ambo coniuges sint interdicti, nullo modo possunt nuptias benedici; Ratio est, quia si personae interdictae participes essent officij Divini*

& benedictionis; Si verò sponsus sit interdictus, & tamen sponsa, adhuc neque benedici possunt nuptiae, siue sponsus sit interdictus specialiter & denunciatus, siue generaliter, quia est de populo interdicto denunciato; Ratio est. Quia cum benedictio nuptiarum fiat virtus i puro, si sponsus interdictus participaret de benedictione; Si vero sponsa interdicta sit, & non sponsus, tunc si sponsus specialiter interdicta, non possunt nuptiae benedici, quia interdictus specialiter quocunque vadit, trahit secundum interdictum suum; si vero sit interdicta generaliter tamen de populo, tunc adhuc distinguendum est, quare haec Benedictio facienda est ante contractum Matrimonii, per verba de praesenti, ut praedicti DD. Cald. & Fleb. testantur in aliquibus locis fieri solere, & sic neque benedicti possunt, quia mulier adhuc maneat interdicta; vel facienda est Benedictio post contractum per verba de praesenti, sicut de iure fieri debet, ut colligatur ex cap. confutationi de sponsal. & sic benedicti possunt nuptiae, quia de contractum Matrimonium de praesenti mulier forta forum, munera, & honores viri sui, & consequenter est esse de populo patrem suorum, & incipit esse de populo sui mariti, ergo definit esse de populo interdicto.

47 *Dubium aliud est*, An in illis solemnitatibus, & festis
tatis, de quibus in c. Alma, §. in festiuitatis, & alijs
milibus specialiter priuilegiatis, possint nuptie publice
solemniter benedic? Respondeo ex communi DD. fenza
tia, quantum est ex parte interdicti posse, quis Benedic
hac non est Sacramentum, sed officium Diuinum, omni
autem officia diuina publice permittuntur in predi
festiuitatis; Ceterum repugnat aliquibus ex predi
festiuitatis ex alto capite, ex eo scilicet quod in illis po
habita est solemnitas nuptiarum. Hinc antiqui DD. ex
tutor festiuitatis commemoratis in d. cap. Alma mat
er, in vna tantum licere posse hanc Benedictionem doc
runt, scilicet in Assumptione B. Virginis, quia in illis tri
tribus nuptias alio Ecclesie praecepto sunt prohibite, vni
tius tradit Gratianus 33. quest. 4. & habetur in cap. Cap
lanus. de fenis. Sic tradunt Calderon. Hoff. & alij relati
Sylvestro, verbo interdictum 5. quæstio. 2. numer. 3. velli
Tertium. S. Anton. 3. par. tit. 27. de interdicto, capit. 4. no
medium. Conat. in c. Alma mater, pat. 2. §. 5. nu. 6. velli
decimo Freder. Conf. tit. 1. Anchit. Franc. & alij in d.
Alma mater, Vgol. de censur. Eccil. Tab. 5. §. 10. nu. 2. post C
48 cibum verò Tid. dicendum est, idem licere in festiuitate
Pentecostes, eo quod Concilium sess. 24. de refor. matr. m
c. 10. absulit prohibitionem nuptiarum pro tempore. Pe
recessit; idem etiam dicendum est, licere in festo Sanctissimi
Corporis Christi, ut nouissime omnium docuit A
phon. Vtual. tit. de interdicto, nu. 253. & nu. 254. Et de
cramentis haecenus.

Quid circa sepulturam tempore interdi-
cti licitum, aut vetitum sit.

Cap. VIII.

S V M M A R I V M.

- 1 *Sepulturam, quinam tempore interdicti, non direc*ti*, sed accessori*e*t tantum prohibitam esse, censuerint.*
 - 2 *Sepultura quid propri*e* sit, & quid ea prohibeatur.*
 - 3 *Sepultura tempore cuiuscun*e*que interdicti, person*e*s, vel loc*e*s interdict*is* prohibetur.*
 - 4 *Sepultura laicis, in Ecclesi*s*, & Cemeteri*s* loc*e*s interdict*is* durante interdicto loc*e*s prohibetur.*
 - 5 *Sepultura tempore interdicti generalis loc*e*s excommunicat*is*, & interdict*is* prohibita est.*
 - 6 *Sepeliri Clerici tempore interdicti generalis loc*e*s quinam, & quo modo possint.*
 - 7 *Clerici coniugati, tempore interdicti in Ecclesi*s*, aut Cemeteri*s* sepeliri non possunt.*